

ІВАН БАГРЯНИЙ

Видання
Спеціальної
Комісії
при
ЦК УРДП
для
боротьби
з репатріацією

1 9 5 6

Фоєрверк „колективної“ демагогії

Іван БАГРЯНИЙ

Фаєрверк „колективної“ демагогії

(Слово по доповіді Хрущова)

**Видання Спеціальної Комісії
при ЦК УРДП
для боротьби з репатріацією
1 9 5 6**

Треба би сказати ФОЄРВЕРК БРЕХ-
НІ ЩЕ НЕ ПОКАРАНИХ ЗЛОЧИН-
ЦІВ про цю зливу барабанного гуркоту
і самохвальства і маскувального диму
«великої сили слів», що їх вергнув Ні-
ягарою. Микита Хрущов іменем ЦК
КПСС на черговому XX з'їзді.

Ми її ось масмо, що, безперечно теж
«історичну» доповідь фактичного шефа
советської держави і вождя т. зв. «ко-
лективного керівництва», товарища
Хрущова, під руками в повнім монітор-
нім запису. Тобто без фальшу і без ре-
дакційних поправок, що їх напевно
 внесе «оратор» пізніше, узгіднюючи
«недоречності», що так кричуще де-
маскують брехню і безличність, зтушо-
вуючи надто сакраментальні місця, та
можливо на тричверті виціджуючи
геть словесну каламутну воду, що рап-
том винесла з собою частки правди
про дійсність в СРСР.

Промова тривала трохи не 10 годин.
В запису густим машинописом вона
ледве вмістилася на 196 сторінках, що

означає, як видрукувати це книгою, то буде «Война і Мір». Та суть не в розмірі. Стил ь самої промови говорить про те, що в СРСР справи стоять дуже трагічно, якщо треба було аж так брехати, а по-советському — «заговорювати зуби» — трудящому населенню, вмовляючи, як «в здорового хоробу», як то йому добре, радісно і щасливо живеться. Дуже вже трагічно стоять справи, якщо треба аж такої Ніяґари чаклунських слів на тему «безперервного розквіту», тобто зовсім явної і зовсім неповажної брехні та «бурхливих і довготривалих аплодисментів» їй, як це мало місце в Москві з цією доповіддю.

Про те, що не все гаразд та що в основі цього безкінечного говорення лежить брехня і інтенція злочинців затушкувати перед народом свої грандіозні злочини, говорить вже сам той факт, що протягом всієї цієї помпезної доповіді Хрущов не згадав ні разу (власне, раз, десь всередині, але зовсім випадково, побіжно і без жадної реакції в залі) імени свого (і їхнього, всього цього «колективного керівництва»!) вчорашнього «вождя і учителя», надхненника й найвищого авторитета — Сталіна, «дорогого Йосифа Віссаріоновича». Про що це говорить? А говорить це про те, що в основі цієї доповіді таки лежить свідомість, що їхній вождь і вони, вчорашні його «найвірніші учні» і «соратники», «невгнуті і послідовні сталінці»,

— тяжкі злочинці перед народами ССРСР. Це говорить про те, що в основі доповіді лежить страх відповідальності перед народом за поповнені злочини і бажання тієї відповідальності уникнути, похоронити ту відповідальність разом з своїм учорашнім «вождем і учителем» та його іменем геть. Це говорить про те, що в основі доповіді лежить інтенція забрехати все, замазати, заговорити людям зуби, придобритися їм, і заслонити зливою брязкітливих слів і обіцянок той факт, що це ж **іменно вони були злочинцями і негідниками**, що довели народи ССРСР до такого трагічного стану, як то є нині.

І, нарешті, це говорить про те, що в основі доповіді лежить свідомість вождів, що стан народів ССРСР таки дуже трагічний, якщо потребувалось цим «колективним вождям» навіть відхрещуватись і від свого «батька», найбільшого «вождя і учителя» і від себе самих, як ті «Івани родства не помнящі». **А тим часом якраз цей факт кілком стоїть у свідомості кожного, хто слухав цю доповідь, — факт що це ж не хто інший, як ці «найвірніші сталінці», «найвірніші учні»** відповідальні за все, що було в ці страшні сталінські десятиліття, бо **це вони тих злочинів доконали**. Бо ж не сам Сталін мордував і розпинав людей, колективізував їх і агроміста кров'ю і залізом закладав, і мільйони розстрілював та засилав і т. д., — а все це

робили хрущови, молотови, кагановиті, ворошилови, мікояни, булганіни, — словом усі ті, якраз усі ті, що сьогодні вихнули на трибуну Микиту Хрущова вергати цю Ніягару слів громохких, маскувальних, зубозаговорювальних. І ось свідомість цього стоїть кілком у душі слухача і викликає тонкий, глумливий смішок на скривлених устах — смішок розуміння справжньої суті речей та смішок презирства і жалю до цього паяца, що так розливається словоблудієм з трибуни XX з'їзду сталінської гвардії. І смішок презирства до тих інших усіх паяців, що сидять у залі та в президії і покривають цю зливу брехні патетичною зливою «бурхливих оплесків». «Ворон воронові ока не виклює», каже народня мудрість. То ж не виклюють собі ока і ці всі «ворони», бо вони ж зв'язані круговою порукою кров'ю народу і мусять «колективно» правити і колективно брехати.

Але... Але око собі викльовує сам цей герой, що виліз паясничати на трибуну цього з'їзду — з'їзду творців лиха народнього. Він викльовує око собі і всьому своєму синедріонові, чи то пак «колективному керівництву», та й усім колегам, вчорашнім сталінським соратникам і учням. І викльовує він те «око», сам того не помічаючи, тим, що «шило правди» уперто вилазить з усього хрущовського цього міха брехні.

От ми зараз подивимось, де те шило

правди вилазить з цієї 200-тсторінкової гуранної демагогії.

Доповідь присвячена міжнароднім і внутрішнім проблемам КПСС та ССРСР. Вона подана ніби як «отчет», а фактично це не «отчет», а розтікання «мисію по древу», що і як би треба б зробити, щоби людям можна було якось в щасливій советській Аркадії жити, і безконечний потік обіцянок, обіцянок, обіцянок, та... клятьби, як то людям добре живеться нині в усьому ССРСР, та які колосальні, небували, «історичні», ірандіозні» успіхи ті народи ССРСР мають. Міжнароднім проблемам, а коротше проблемам «мирного співжиття» з усім світом присвячено не багато місця, беручи пропорційно. 80 ж % доповіді присвячено внутрішнім проблемам ССРСР та отій клятьбі та обіцянкам.

В цій частині міжнародніх проблем не можна відпекатися від вражіння, що шкідлива кішка загрибає власні грихи, чи то пак доконані факти, за які лежить відповідальність таки на ній. Це в частині відповідальности за підпалювання війни в Кореї тощо, за гальмування справи унормування й оздоровлення міжнародніх стосунків, за холодну війну в усьому світі, ними ж спричинену і ними так динамічно та наполегливо ведену, тощо. А особливо не можна відпекатися від враження в частині «конструктивних» пропозицій і намірів до «мирного співжиття», що

кремлівськими хлопцями, цими сталінськими соратниками, керує страх, — вже згаданий страх відповідальности за доконані злочини під «мудрим водітельством великого отца». Це говорення на тему, що вони єдині миролюбці, що вони єдині хочуть миру і борються за нього, а всі інші, так чи так, агресори і підпалювачі війни (але вже не нації й держави, а якісь невизначені конкретно «окремі елементи»). Та занадто вже щедре (і тим підозріле) мастіння «елеєм» на адресу всіх держав світу, а особливо на адресу Америки, з якою сталінцям тепер страшенно хочеться «мирно співіснувати». Але в основі і цієї частини лежить та сама інтенція — замилити очі. Лежить брехня. В ім'я цього замилювання очей доповідач (за рішенням і з волі ЦК КПСС, ясно) поперекручував факти, повивертав на свій копил «основи ленінізму» і перелицював самого Леніна, ба, навіть перелицював самого К. Маркса, змазав те, що він проповідував, а приписав йому те, чого він ніколи не проповідував. Хрушов заперечив марксівську тезу про диктатуру пролетаріату та про повалення капіталізму шляхом насильницької революції, тощо. І зовсім зфальшував Леніна. Тепер за Хрушовим виходить, що Ленін ніколи не був винахідником теорії насильного повалення «влади буржуазії», несення ідей революції у світ на батнетах, тобто те-

орії насильної світової соціальної революції; що це не Ленін сказав про завдання російського пролетаріату — прийти зі збройною допомогою робітникам усього світу в тій насильницькій світовій революції. Ні, тепер виходить, що Ленін ніколи й не проповідував, лише все життя про те тільки й мріяв, як би то «мирно з капіталізмом співіснувати». І, розвиваючи отаке от «вчення» Леніна, Хрущов, іменем всього ЦК і цілої КПСС, підводить під теорію (і то не чию іншу, як сталінську теорію, бо це Сталін її висунув!) «співіснування» гасло:

Замість воювати і вести проти нас політику «з позиції сили», **давайте** лише **торгувати**. І це, нібито, ленінське гасло. Клич до капіталістичного світу — «**Давайте таргавать!**» — пролунав кілька разів (а ще скільки він лунатиме!) з трибуни XX з'їзду ленінської компартії.

І апльодували цьому «бурхливо і тривало» всі присутні. Тобто, всі ті, що все життя дотримувались якраз зворотньої, і іменно ленінської, теорії про насильне повалення «влади буржуазії», тобто, про насильне знесення капіталістичної системи в збройній революції. І не тільки дотримувались, а були (і є фактично й тепер!) її фанатичними виконавцями і практиками, заслуженими і досвідченими, тими, хто вкритий кров'ю людською в перманентних громадянських

війнах і кривавій «клясовій боротьбі» з голови до п'ят.

В чому ж річ? Невже справді на цьому з'їзді КПСС відреклась і від Сталіна, і заперечила цілком Леніна, надавши йому радикального іншого тлумачення, зробила йому ревізію й перетягла на іншу колодку?

Ні, не зреклась Леніна. Навпаки, увесь з'їзд проходив якраз під гаслом «вірності ідеям Леніна», «ленінізмові» тощо, тощо. А в промові Мікояна слова «Ленін», «ленінізм», «ленінський» тощо, тощо, повторюються через кожних п'ять слів. І це так і є. Всі ці діячі і ціла КПСС лишаються вірними Ленінові і «ленінізмові». І діють саме так, як вчив Ленін.

Що ж тоді означає все те, що говорено Хрущовим? Може це означає пришелепуватість доповідача? Ні, це якраз і означає «ленінізм»! **Це означає вірність Ленінові.** Це означає, що большевики хочуть виграти час.

Комуністичний удав потребує часу, щоби перетравити проглинене. Для цього треба заколисати світ, приспати його красними баєчками про мир і співжиття, про «співіснування». Це є оте знамените ленінське тактичне — «крок назад — два вперед.» Тобто, знову з ще більшим темпом і силою до мети. А мета лишається та ж сама. І про це ясно сказано й на з'їзді, що КПСС зовсім не зрікається і ніколи не зречеться ідеї

боротьби за всесвітній тріумф комунізму-соціалізму. Що це означає? А це означає, що коли мета лишається та сама та коли так гучно і так настирливо здекляровано «вірність Ленінові» і покрито це «голосними і бурхливими, і довготривалими оплесками», то й методи боротьби за досягнення цієї мети будуть ленінські. А це значить: насильне повалення ладу «буржуазії», «терор», «диктатура пролетаріату», що, як диктатура, завжди є тотожним поняттям кривавого терору і безкомпромісовості та радикальності, — це означає Всесвітню насильницьку революцію за методами в Китаї, Кореї, Бирмі тощо. А слова Хрущова (тобто ЦК КПСС) про можливість існування поруч різних шляхів до соціалізму — це лише блудіння словами. Як і блудіння словами на предмет уаргументування фактами про «нову, справді мирну» і «справді ліберальну» політику КПСС, на тему «обміну» туристами, тощо. Бо хіба не смішною є хвальба Хрущова про те, що от тепер люди з західного світу можуть відвідувати СРСР, лише виходить, що все це пляновано, в кожному окремому випадку найвищим совєтським синєдріоном розглядувано та санкціоновано.

Ось це присипляння уваги світу новою теорією «співіснування» та перелицювання відповідно до цього Леніна і Маркса — це й становить суть

цієї частини доповіді Хрущова. Не можна заперечити, що з цієї частини доповіді проглядає таке щире і шалене бажання «мирно співіснувати». Але це бажання витікає з шаленого бажання виграти час, та зі страху перед відповідальністю за всі заподіяні кривди народам СРСР, якщо світ не стане на шлях мирного співіснування, а буде боротися за знесення советського комуністичного режиму в СРСР та в країнах-сателітах. Ось цим страхом зумовлене те шалене бажання співіснування, і майже тужливий, розпачливий крик про нього. Цей крик щирий. А саме, він щирий в такій мірі, як щире завжди бажання злочинця, приреченого за злочини на страту, лишитися живим. І то лишитися живим в ім'я страшного, вимріяного і в чорній душі виношеного реваншу ворогам, вічним і непримиренним, як вічна і непримиренна правда супроти брехні. Тому злочинець кричить про «співжиття» але тут же не менше шалено клянеться в вірності Ленінові, безкомпромісовому комуністові-революціонерові, ворогові капіталізму непримиренному.

Чи світ повірить у всі ці клятьби советських главоверхів (вчорашніх сталінських соратників і вірних «сталінців») — нам байдуже. Очевидно багато діячів у світі повірять. То тим гірше для них. Зрештою, дурнів не сіють, не орють. І, зрештою, клич московських

злочинців «давайте таргавать!» попадає саме в точку, він попадає в самісінький центр ментальности на заході, який давно дотримується девізу, що **«торгувати можна і з каннібалами»**. Тому ця московська хрущовська Ніагара брехні в цій частині — тобто на тему «мирного співіснування» і «давайте таргавать» — знайде у світі резонанс і такі ж «бурхливі й тривалі оплески», як і в залі з'їзду. Але ми хочемо вірити, що в світі сьогодні таких наївних мало, а що навпаки — сьогодні провідні діячі світу, і всі мислящі люди, що не втратили християнської моралі і елементарного розуму, не попадуться на гачок цього співу московської сирени, бо вони якнайкраще зрозуміли її природу і можуть легко вловити інтенцію і наміри провідників світового комунізму, що в Москві сьогодні роблять демократичному світові приворожуючі реверанси і самі собі плещуть в долоні.

Та для нас ще цікавішою і красномовнішою щодо безпардонної брехні є друга, більша, половина доповіді Хрущова. Та частина, що присвячена внутрішнім проблемам СРСР. Тут уже дехто в світі напевно буде бити в долоні, тій мерехтливій повіні яскравих фарб, що ними так розмашисто намальована епопея «грандіозного цвітіння» країни соціалізму-комунізму, та щасливого життя її народів. Воістину тут Хрущов погнав у безоглядну патетичну плавбу

по щасливій Аркадії, пустившись всіх берегів. Таке враження, що його переслідував страх, що ніхто не поірить в цю епопею, тому він вже додає ж куті меду! Він не жаліє ні сил, ні фарб, ні метафор, ні красномовних зворотів. І таке враження, що він хоче сам себе переконати в правдивості цієї несамовитої казки. Все цвіте, все росте, все бує, все досягає високих процентів, та не якихось там сотень, а по кілька сот. Все переганяє капіталістичний світ по всіх статтях промисловости й економіки, сільського господарства і машинобудівництва, і видобутку заліза й сталі, і вугілля, і хліба, і цукру... І все проценти, проценти та проценти. Жадної фактично цифри, лише порівняльні проценти. Відома сталінська метода брехні і очковтирання. Бо до чого ті проценти порівнювати? Як вилуцтити правду? Та раптом правда сама вилуцується... Говоривши, говоривши на кількох десятках сторінок про розквіт індустрії і всіх галузей промисловости і виробництва, про те, що по всіх статтях СРСР перегнав навіть Америку, бо дав зріст не на якихось там 20 чи 30%, як США, а на... 400% (!!), або там то і там виріс видобуток не в двічі, а в **сорок** та **п'ятдесят разів** (просто страх бере від такого несамовитого зросту), виклавши все це в динамічних і красномовних словах, ця солодкословна сирена-співуха раптом заявляє, що... одначе покищо

щодо виробництва на душу населення,
то ССРСР ще далеко відстає від США.

Прочитавши це, ви відкладаєте «геніальну» доповідь набік і вас починає душити регіт і досада на такого безпардонного брехуна. Бо ж що виходить! Переганяли, переганяли, увесь світ перегнали, але... як ідеться про видобуток і виробництво всього народного господарства на душу населення, то найщасливіша Аркадія плететься далеко в хвості. Бо виходить, що як ідеться про душі людські, то вони бідолашні ще тупцюються на тім самім місці злиденного існування, на яким їх ще застала доба «воєнного комунізму», а чи часів голоду 1933 року. Бідні душі країни соціалізму! І, роздумуючи про цей хрущовський «зріст» на тисячі процентів, вам мимохіть приходить в голову така арифметична задача:

Якщо людина не мала в кишені ані копійки і раптом дістала одну копійку, — на скільки процентів зросла її спроможність? Тут взагалі обчислити не можна. Бо якби вона мала одну копійку а добула ще одну, ну то вона мала би зріст на 100%. Але як вона не мала ні однієї копійки і раптом здобула одну, то тут зріст не можна взагалі обчислити жадними процентами. Це зріст просто незмірний. Але тут же напрошується і друга половина задачі: якщо людина має в кишені лише одну копійку, то на скільки процентів її добробут,

нижчий від добробуту пересічного, ба, навіть найбіднішого робітника влюбій європейській країні?

Цього теж не можна обчислити жадними процентами. Власне можна, лише картина буде занадто потрясаючою.

Так от така потрясаюча картина встає перед вами від деклямації Хрущова про те, як то розбагатів советський старець — після його слів, що народне господарство СРСР виросло на сотні і сотні процентів, лише... щодо продукції на душу населення, то дуже відстає від інших країн світу. І це ж говорить Хрущов, фаховий, спеціально уповноважений від ЦК КПСС замилувач очей! То ж треба уявити, як вонс насправді є, наскільки той видобуток на душу відстає від справжніх потреб людей. Хто знав ту дійсність, той прекрасно цей «розквіт» народнього господарства в СРСР уявляє. Так ось з хрущовського блудословного фоєрверку, з Ніяґари брехні, раптом вилазить правда. Це краплина. Але так по краплі, по краплі то там то там вона починає перти з усіх щілин.

Зразу ж тут варто зазначити дуже характерну рису хрущовської доповіді — це його кружіння й кружіння все на одному місці, масування все тих самих фраз і висловлених вже тверджень, жування і жування слів, — просто чоловік в словах тоне, чи вірніше, десь прорвався велетенський міх і людина

не має стриму, і слова ллються каскадами, забиваючи самих себе, рвуться як в несамовитій весняній каламутній повіні. Спершу думаєш: та невже ж колективні вельможі з Кремля, зв'язані єдиною круговою порукою крові, вершители долі такої великої країни, до яких прислухається увесь світ, не змогли відредагувати культурно доповіді, як належить, а випхнули чоловіка на трибуну і заставили читати всю цю хаотичну галіматию! Але потім починаєш розуміти, що це іменно так і треба, що це не випадково. Це необхідно. Коли треба маскувати страшну дійсність, коли треба гарними словами прикривати ганебну і грандіозну в своїй ганебності трагедію 200 мільйонів людей, то тих слів треба дуже й дуже багато. Коли треба брехнею прикривати жахливу дійсність, то та брехня мусить бути безпардонна і нестеримна і про жаден лаяконізм тут вже не може бути й мови. Не про культурність бо тут розходиться, а навпаки. То ж, яка мета, такі й засоби.

І от Ніягарою блудних слів Хрущов маскує далі страшну дійсність.

Говорячи про несамовитий зріст і розквіт сільського господарства в країні соціалізму, «під мудрим керівництвом партії», Хрущов просто збиває з ніг цифрами про успіхи, про зріст, про ефект освоєння «цілинних земель» тощо, тощо. І раптом серед цієї патетики

вилітає з його уст фраза, при чому щира і непідробна, фраза така: (цитуюмо з доповіді)

«Мы можем и должны в ближайшие два года решить задачу полного обеспечения страны **картофелем** і овочами високого качества». (монітор. запис доповіді, стор 91)

Ось вам! Росли, росли, на тисячі процентів вирости, тільки от ще треба досягти, і то за цілих два роки (!) забезпечення країни **картоплею! І капустою!** Ну, якого ще вам треба розквіту! І що значить ця потреба забезпечення картоплею, що про неї аж мусить говорити з'їзд партії спеціально, та ще перед лицем делегатів усього комуністичного «коммонвелту», так скажемо! Що це значить — ми уявляємо. Це значить — оті нещасні «душі» з країни комунізму не мають не тільки предметів «розкоші», а звичайної картоплі! І капусти! І взагалі овочів. То що вже тоді говорити про сало і масло, і м'ясо, і цукор! Та яка картина з маслом і м'ясом, можна так само вчитати з тієї ж доповіді. Всюди зріст на сотні і сотні процентів, лише.. Хліб і інші продукти скуповують «спекулянти» і продають на базарах по спекулятивних цінах, і проти них треба повести рішучу боротьбу (сторінка 96 цієї геніальної доповіді). Треба ж уявити, яке то «ізобіліє» тих всіх продуктів в квітучій країні соціалізму, як їх повно в магазинах та яке

населення СРСР заможне, що не хоче навіть в магазинах тих продуктів по дешевих цінах купувати, а хоче їх купувати на базарі по цінах спекулятивних!

Ну, не є це «ослячі вуха» страшної правди, що вилазить з повіні хрущовської про квітучий та всеростучий від дня на день добробут населення советської Аркадії?!

Тут же цей новий, «колективний» геній, що затемнює самого Сталіна (вже затемнив і то навіки й радикально!), говорить про те, як то геніяльно і успішно розв'язана проблема тваринництва в СРСР, як все росте і збільшується. От тільки... І тут іде знову несамоविта річ, несамовиті ослячі вуха страшної правди про хрущовську безпардонну бдрехню: Хрущов на стор. 95-6 змушений сказати про те, як то з тим тваринництвом в дійсності є: колгоспи організують спеціальні брегaди, постачають їх грошима, мішками та транспортом і посилають... до самої Москви купувати хліб і інші корма для свого «скота», щоби його відгодовувати та вирощувати.» «И это случаи не единичные!» — категорично твердить Хрущов. Ну, а як твердить такий авторитет, та ще зацікавлений, щоби таких фактів зовсім не було, то треба йому вірити. І що ж виходить? Виходить, що тоді, коли населення голодус і змушене купувати хліб та картоплю (якої неви-

стачає) на базарі по спекулятивних цінах (бо з доброго життя хліба й картоплі по спекулятивних цінах не купують, а як не купують, то значить і не продають, бо нема попиту!), — в цей час колгоспи (що той хліб і картоплю (продукують!!!!)) організовують ударні бригади, «постачають їх грошми, мішками і автомашинами» і посилають аж у Москву скуповувати хліб і картоплю (і звичайно ж на базарі по спекулятивних цінах!), щоби тим годувати свою худобу, бо інакше подохне. Так в країні хрущовсько-сталінсько-ленінського соціалізму розквітає тваринництво! Але тепер же ж ще треба додати твердження самого Хрущова в цій же доповіді, що ті самі колхози, вирощують свиней і інший «скот» на в Москві купленому хлібі і картоплі, потім той «скот», сало і м'ясо, продають в Москві з-під поли, теж по спекулятивних цінах. Ну хіба не розквіт!

Але резюмуючи цей свій патетичний розділ про несамопитий розквіт тваринництва на сотні і сотні процентів, Хрущов раптом ставить таку от крапку:

«Товарищи! Потребуется еще много усилий и труда колхозников, работников МТС и совхозов, специалистов сельского хозяйства (и уряду та партії, звичайно, як найбільших спеціалістів І. Б.), чтобы поднять животноводство на тот уровень, который соответствует... потребностям народа.»

Ось вам!

Це називається людина перед цим добрих півтори години брехала, заплющивши очі. Як же назвати тоді тих, що сидять в залі і всю хрущовську тріпанину про несамовитий зріст покривають «бурхливими і довготривалими оплесками»! А воно виходить, тут не плескати треба, а плакати. Бо ми то вже прекрасно розуміємо, що криється за цими, цитованими, словами про невідповідність «розквіту» тваринництва до потреб народу. Це означає, що коли в СРСР не вистарчає навіть картоплі й капусти, то про м'ясо трудящі хіба можуть тільки мріяти. І то в неділю чи в велике свято, на «жовтневу революцію».

І отакі пасуси на кожному кроці, Хрущов розгойдує сліпучого фоерверка, а страшна правда вилазить раптом збоку і гасить його. Та ще як гасить. Я думаю, що для людей в СРСР слухання доповіді Хрущова було веселою розвагою.

От, наприклад, Хрущов далі говорить про будівництво... Не взагалі про будівництво, а будівництво... хат для колгоспників. Тут цифри і пляни, і мерехтливий каскад хороших слів про турботу партії, про розквіт та про потребу «**ЩЕ КРАЩЕ**» забезпечити людей культурним житлом. Було, мовляв, гарно, але треба ще краще. І от про що ж цей вождь комуністичної держави, тут говорить,

бурхливо оплескуваний соратниками в повній залі? А говорить він про те, що треба нарешті хати людям побудувати, бо живуть люди зле, виявляється. Некультурне житло мають... І це на 39-му році квітучого соціалізму, на початку шостої п'ятирічки! Але як побудувати? І от, уявіть собі, вождь держави починає вчити (на цьому аж XX з'їзді!) як же ж селянам хати побудувати! Бо виявляється, був гігантський досвід будівництва комунізму й соціалізму взагалі, лише досі не було досвіду, як будувати звичайні хати, бо не було ж практики! І от Хрущов вчить, що: насамперед треба організувати будівельні бригади — теслярів, столярів мулярів; тоді народити цегли і дати бригаді якесь знаряддя до рук, щоб будувати, і т. д. Читася це і ждеш що ось-ось вождь почне навчати людей, як і цвяхи в дошку забивати, мовляв, бийте ж не шлямпою вниз, а гостряком. І це й не було би дивним, бо люди не тільки справді розучились прості селянські хати будувати і цвяхи забивати, а й напевно розучилися відрізняти цвях від підручника сталінізму, бо деякі з роду того цвяха й у вічі не бачили в квітучій країні соціалізму. Навчивши, як треба хати будувати, Хрущов похоплюється, що для будівництва таки потрібна цегла й черепиця, а в СРСР це ж проблема! Тоді він тут же зразу починає нав-

чати, як треба цеглу й черепицю виробляти...

Не смійся, читачу, який не читав доповіді Хрущова! Це не фантазії, а це все буквально списується з тієї хрущовської доповіді. Цей вождь ну буквально на всі питання хоче відповісти, і то докладно, починаючи від того, як приступати до будування хат (треба закачати рукави, взяти молоток за ручку, поплювати добре на долоні... і в такому дусі) і аж до того, як виробляти для сільських таких споруд вікна і двері, цеглу і черепицю... І не здивувався би, коли би прочитав навчання Хрущова, як треба пришивати гудзики (до штанів (треба взяти голку, тоді нитку, тоді кінчик відкусити і засунути в вушко), — так би мовити, науку для пролетаріату, який може й розучився ті гудзики пришивати, бо і штанів давно путніх не бачив, а ті що є — гудзиків роками не потребують, а тримаються на мотузці. Звичайно, це теж проблема для СРСР актуальна.

Ні, це зовсім не жарт! Ні, дорогий читачу! Якраз з доповіді Хрущова випирає, що все це є великі проблеми в СРСР. Бо дохазяїнувалися, що аж вождь держави починає вчити, як робити черепицю!!! І це на 39-му році великої революції і будівництва комунізму! І це в вік «переганання» компартією усього цивілізованого світу в усіх галузях аж до атомової енергії включно!

Ні, це треба уявити!! Сам фактичний головний вождь світового комунізму нині, вчить мільйони советських селян, що їм нарешті треба взятися і побудувати собі хати, і що це треба починати з підшукування фахівців і збирання потрібного будівельного матеріалу. Ну, просто геніяльні речі!

Через кілька хвилин Хрущов говорить, що (цитуюмо):

«на основе роста промышленности и сельского хозяйства происходил неуклонный подъем жизненного уровня советского народа.»

А в слухача (і в читача) з самої душі виривається крик:

— А житла простого нема! Живуть люди в норах, як ховрахи! А картоплі нема!! Аж через два роки може буде, та й то навряд!

Та після наведеної патетичної цитати про розквіт Хрущов раптом каже сам:

...«у нас нет еще полного достатка предметов потребления, не хватает жилищ, не решены еще многие вопросы...»

Тоді ви вулупляете очі: ну що за несамовиті речі! Що за нагла і безпардонна брехня, що за безличне словоблудіє! Та ж одно з двох: або «неуклонный рост благосостояния», «неуклонный подъем жизненного уровня», бо якщо «подъем благосостояния», то це означає, що воно є, тільки невпинно росте, чи, принаймні, це означає, що люди

мають хоч картоплі вволю і капусти, і хоч приблизне житло, — або ж — до цього кортопляного ідеалу ще далеко! То тоді яка ж це все безлична тріпанина і блудословіє! І які ж і безличні люди сидять в залі, що все те слухають і покривають «бурхливими і довготривалими оплесками.»

В такому дусі Хрущов пописується протягом всієї доповіді змагаючись з правдою, і не в силі її перебороти своєю дешевою патетикою про розквіт. Всі його кілька годин патосу про розквіт народнього господарства, кілька годин змагання брехні з правдою, кінчилися тим, що він здався і виголосив (власне не здався, а патетично виголосив, що й викликає особливий сміх у слухача):

«За последние годы ЦК принял ряд мер по дальнейшему повышению (все «повышение» й «повышение» — І. Б.) народного благосостояния. Тем не менее производство многих важных продовольственных и промышленных товаров у нас все еще отстает (все «отстают» і «отстают» — І. Б.) от возрастающего спроса. (От, брат, зачароване коло! — І. Б.) Некоторые города и населенные пункты до сих пор (до сих пор!! — І. Б.) недостаточно снабжаются такими, например, продовольственными товарами, как мясо, молоко, масло, фрукты, а в отдельных случаях, даже испытывают перебои в снабжении картофелем и овощами.» (Це в який уже

раз про ту гомонську картоплю і капусту! — І. Б.)

Ось так! Молодець «Никита Сергєвич!» Хоч «редко да метко!»

Ось так би ти, Микито, різав правду-матку увесь час. Але Микита Сергійович не слухає власної підпільної другої совісти, а відкашлюється швиденько і починає «заправляти арапа» далі про щасливий розквіт, про «повышение и повышение».

Але самої упертої констатації «повышения» Хрущову мало. Він починає розвивати тепер фюерверк обіцянок трудящим. Починає придобрюватися людям намічуваними плянами окремих заходів для покращення становища і щасливлення нещасних. Уперте на-слюшування цих різних обіцянок викликає враження, що і Хрущову, і КПРС прийшла нагальна потреба приворожити людей, задобрити їх, вдмухувати в них надію в покращання їхнього традиційного становища та віру в своїх колективних вождів. Бо так уже ж Хрущов про те старається. Але знову з тих усіх старань вилазить трагізм ситуації, трагізм зачарованого кола, в яке советський соціалізм потрапив. То він (Хрущов) почав будувати хати для бідоласних колгоспників, які живуть в норах, а далі починає заливатися солов'єм про будівництво гарних будиночків для інвалідів і взагалі «престарелых людей» (бо ж нарешті пора здійснити ту пісню

про «старікам у нас почет»!). І то не як-небудь, а окремих будинків для кожного! О!! Але намалювавши рожеву картину з тим усім ошчасливлюванням, Хрущов стикається з питанням, а **на якіж кошти робити все те будівництво?** Будівництво хат для колгоспників він вирішив будувати за кошти... самих же колгоспників! Але як тут з тими домами для «престарелых»? Не будеш же їх будувати за кошти тих «престарілих». І Хрущов вирішує це питання так: для будівництва будинків для старих людей (окремих будиночків, прошу я вас!) та будинків для інвалідів... **«использовать часть средств, которые ранее предназначались для покрытия расходов государства в связи с снижением розничных цен. Поэтому следовало бы в ближайшие годы снижение цен провести в меньших размерах...»**

Отже, удорожити «престарелым» людям картоплю і за той рахунок побудувати їм будиночки.

Ось вам! Ніс витяг, хвіст зав'яз. Таким чином виходить — прощай картопля і капуста!! Проблема постачання нею міст не буде розв'язана не тільки за два, а й за двадцять років. А та частина, що буде постачена, буде трудящим продана «по спекулятивним цінам» самою державою.

Ну, не явна нісенітниця! Але для чого все це говориться Хрущовим? А для заправління «блахмана». «Обіцянка-

цяцянка, а дурним радість», каже народня приповідка. На цьому все й збудовано і туди направлено. В той час, як ті «престарілі» раді би простій картоплині, аби тільки її якось Хрущов видав, товариш Хрущов, а з ним і ЦК КПСС, обіцяє цілі будинки, власні й окремі, та ще й в «живописной местности», на «отдельных земельных участках».

Оплески переходять в овацію в залі. Але «спрашується в задачі»: хто тут просто дурень, а хто свідомий, цинічний і безсовісний прахвост. Коли люди не мають простої картоплини, щоби не вмирати з голоду, про які «власні будиночки» «в живописной местности» може бути мова? І як повертається в кремлівських вороти л язик про це говорити?

Але він повертається. Ч о м у ж він повертається?

А повертається він, бо мусить.

Повертається він від страху за свої раніші злочини перед народами СРСР, в надії тих людей задобрити солодкими обіцянками щастя і затишку в «собственных домиках» «в живописной местности».

Особливий інтерес являють нові «історичні рішення ЦК» та його наміри в царині «дальнейшого расширения» совєтської демократії. Коли доповідач переходить до цієї теми, душа завмирає: ну нарешті диктатура кліки має скінчитися, а приходить справжня демократія!

І от Хрущов говорить на тему «дальнейшего расширения» демократії влади рад, демократизації тих рад максимальної, як засобу здійснення прав народу порядкувати в своїх країнах... Для кожної нормальної людини поняття здійснення демократії в органах управління країною, це значить зробити ті ради абсолютно суверенними, без жадного зверхника над собою, виявниками волі народу. Але... Хрущов говорить не про це. Він говорить, як про вияв найбільшої демократизації рад, про право їхнє і **обов'язок** (головне обов'язок) брати участь у будівництві... Відбувати сесії Верховної Ради частіше, не раз, а двічі на рік... «Осуществляют коммунистическое строительство» і т. д. Злива помпезних слів. Але ви, що знаєте, що ці «ради» були завжди лише знаряддям в руках партії, слухаєте і думаєте: «Пой, ласточка, пой! А от зараз правда про ту «демократію» візьме й вилізе десь.» І дійсно! Наговоривши силу промохких слів про «дальнейшее расширение демократии», про значення рад в будівництві на всіх ділянках народнього життя і успішного виконання всіх плянів СРСР, Хрущов раптом резюмує:

«Вот почему наши партийные организации обязаны быть ближе к советскому аппарату (тобто, до рад.)!»

Ось вам і демократія! Нещасна, пізнаглядна, опікована партією демократія на советський лад! І інакшого їй і

не передбачено, як отаку от опіку, й надалі. Бо ж партія, ця геніяльна нянька демократії і всього советського народу, все «бачить, все знає, все вміє». Говорив, говорив про демократію, а закінчив ствердженням, що демократія-демократією, а над усім стоїть ПАРТІЯ! І що партія — це й є народ. Висловлюючи дяку советським вченим, Хрущов сказав буквально так:

«Разрешите с трибуны съезда выразить глубокую благодарность н а р о д а нашим ученым...!»

Ну, не верх нахабства!

Якби в імені народу дякував демократичний уряд, що вибирається волею народу, це було би нормально. Але це ж тільки партія! Та... якраз отут і виперла вся советська «демократія», та, що була і та, що має бути. Виперла вона і в резюмуючій фразі Хрущова на тему «дальнейшего расширения демократии», що її ми вже навели. Це має бути даліше посилення і скріплення ролі партійної няньки, а прямими словами кажучи, партійної диктатури в советській державі. А це значить — дальшого скріплення тоталітаризму. І увесь демократизм має виявлятися лише в колективнім керівництві» ІЧК КПСС. Словом — маєте закріплення колективної диктатури пруги самозванців, що говорять «іменем всього народу». Так от з-за солодкої брехні вилізла гірка правда, як то з тією демократією, як з

тими правами народів СРСР, нілі і надалі. Ці принципові «диктатурники» не в стані сягнути вище своєї природи і тому демократія в них, ну, просто «не виходить». І ніколи не вийде.

Можна би багато наводити прикладів безпардонности і безличности кремлівських демагогів і феєрверкоробів на московському з'їзді КПСС. Але картина і так ясна вже. На останку ми тільки хочем навести два особливі приклади правдивости і чесности, і відваги цього звітування «колективних злочинців» перед народом за «истекший период неуклонного расцвета и роста благосостояния трудящихся». Це один такий от приклад:

Хрущов, як речник ЦК КПСС, що так побахвалилось на з'їзді правдивістю і відважною самокритикою ЦК, ані словечком не обмовився про речі загально відомі у всьому світі, — про наявність в СРСР незчисленних концтаборів і про перебування в них мільйонів людей, щасливих громадян СРСР! Ні словом не обмовився про систематичне перебування в концтаборах і тюрмах 20%, тобто п'ятої частини населення «квітучого» СРСР, про їхнє «процвітання» та про «дальнейшие мероприятия» по «повышению» цього «процвітання», намічені шостою п'ятирічкою.

Ані слова не сказав і про тюремне будівництво в СРСР, що, як відомо, має протягом всієї діяльности ЦК КПСС во-

істину грандіозні масштаби, і що за ті гроші можна би дійсно побудувати народові гарні і вигідні мешкання, і в «живописной местности», далеко «живописніші» аніж тундра Колими й Нової Землі.

Не падав він звіту й про мільйони безвинно розстріляних та виморених голодом і холодом в підзвітний період, як вдома так і по незчисленних концентраках, விடுதலையடைந்த (терором) та каторжною працею в тих концентраках за ці роки «грандіозных успехов» і «непрерывного подъема благосостояния».

Ось це приклад правдивості і чесності звітування за «истекший период подъема и роста».

Він тільки сказав про «чудо», що от в Сибіру будівництво об'єктів промисловости коштує в кільканадцять разів дешевше, аніж в європейській частині СРСР. І це було покрито «бурхливими оплесками». Це дійсно «чудо». Але чудо безпардонної підлоти звітодавців і їхньої безличности.

Це теж приклад правдивості звітування за «истекший период расцвета».

Отже, з цього прикладу видно, що злочинні методи управління лишаються незмінними.

Та особливо яскраво про незмінність цих метод спалахнув факт, що ми його ось наведемо, як другий приклад:

Заговоривши про «єдність та ідейність» партії, а з цим і про ідейність

та єдність народу (бо ж партія — це народ), та про святі принципи партійної демократії і знову про демократію народу, Хрущов раптом зірвався і заклацав зубами, пригадавши, як то вони ту «єдність» і «демократію» охороняли та мусять і надалі охороняти від «ворогів», тим очевидно виправдовуючи і наявність концтаборів і тюрем. Він розсипався традиційними і стандартними прокльонами чисто по-сталінськи, на адресу незчисленних, отих достославних «ворогів народу» — «троцькістів, бухаринців,» «наємних агентів капіталу, запродавців чужих розвідок» — різних «уклоністів та опозиціонерів»... Словом, на одну думку про інакомислячих і незгідних з «генеральною лінією» все «колективне керівництво» раптом заклацало сталінськими зубами. Та як заклацало:

Стара підла і нагла, і цинічна брехня про «агентів капіталу, слуг чужих розвідок» замерехтіла знову по-старому з арсеналу «нового колективного і демократичного керівництва».

Ось вам і демократія! Ось вам і виправдання тюрем і концтаборів і всіх комуністичних метод примусу і гноблення! Ось вам і відповідь на питання про ті нові, «демократичні» методи керівництва країною і народом! Це все ті самі старі методи боротьби за «святую» большевицьку «демократію» — методи брехні, підступу, підлої провокації, ін-

ситуації, методи нещадного і безоглядного терору — терору морального і фізичного.

На цьому й досить прикладів.

Пора підбити підсумки.

Брехав Хрущов біля 10 годин, але правди так і не міг забрехати. Правди про трагічне становище безправних і голодних народніх мас в «щасливім» СССР. Правди про повне фіяско сталінізму й ленінізму в понад 39-річному здійснюванні на практиці. Правди про економічний тупик советської системи, про цілковиту безперспективність советського комунізму у себе вдома. Правди про її страх перед світом свободи і демократії.

А також правди про безвихідність комуністичної шайки, що змушена (приречена) стати на шлях найцинічнішої, безпардонної брехні, найбільшої, яку тільки знав будь-коли світ.

І, нарешті, правди про те, що методи управління советським Ельдорадом лишаються старими, як старою лишається й трагедія від тих методів.

Коли би ми здумали сконденсувати доповідь Хрущова, одвіваючи дешево половину демагогії і брехні, а лишаючи зерно правди, що попролазило уперто на світ, то це би було приблизно так (подаємо за голосом народу, виявленим у відомій анекдоті):

І чого тільки у нас, товариші, нема! Хліба нема, цукру нема, картоплі нема,

**капусти нема, м'яса нема, сала нема!!
Гасу нема! Мила нема! Галош нема!
Чобіт нема... Штанів нема... Житла не-
ма... Права нема... Ладу нема... Нічого
нема...**

І навпаки:

**Все у нас, товариші, є! — Хрущов є,
партія є, МВД є, терор є, тюрми є, конц-
табори є, голод є, брехня є, безправ'я
є... — все є!**

Ось таку ляконічну доповідь Хрущову Микиті Сергійовичу і треба би було зробити. Вона би була правдива. І не треба було молоти язиком з 10-ть годин, брешучи до запаморочення. І була би ця доповідь покрита воістину бурхливими і довготривалими оплесками всього населення всіх 16 республік СРСР, а не купки підбріхувачів. І це би було чесно. Бо ж все одно іменно ось ця правда вилізла, так чи сяк, з усієї тієї грандіозної і одіозної «речухи».

Слухавши увесь той патетичний гураган слівес про «розквіт», і «щастя», і «мир», і «мирне співіснування» з усім порядним світом, у нас виникла і закарбувалася картина цього з'їзду така: Один злочинець роззявив пащеку і, заплющивши очі, розливається брехнею, забріхуючи свої поповнені зі Сталіном і своїми колегами — «найвірнішими сталінцями», — а перед ним, виповняючи залю, сидить зборище підлабузників і безпринципних підляпувачів, теж співучасників злочинів, теж вчо-

ранніх вірних «сталінських соратників», своїх і чужих п'ятолизів, і вони старанно плещуть в долоні... Один плеще язиком, а решта плеще в долоні.

Разом виходить «бурхливий і довготривалий», патетичний фоєрверк.

Фоєрверк брехні.

А акопманьює йому десь народ страшними прокльонами. І зі страху перед тими прокльонами сталінські учні устами Хрущова ні разу не згадали на своєму з'їзді імени свого вчорашнього «вождя і учителя», на кадінні якому спеціалізувалися аж 25 років та вкупі з яким замордували й розстріляли мільйони людей, чесних трудівників, виморили їх голодом і злиднями, розлили моря крові і сліз народніх.

А за тим усім стоїть величезний знак запитання, що ж з цими злочинцями буде завтра, в які форми виллється їхня проповідь «співіснування» з порядними людьми, коли одного дня з советських рабів — народів ССРСР — спадуть кайдани?

А що передчуття цього стоїть прима-рою перед червоним Кремлем, — це факт. І не випадково кульмінаційною точкою хрущовської «колективної» демагогії є настирливе наголошення при її кінці, як одного з найбільших завдань що стоять перед КПСС, — завдання **«преодолення пережитков капитализма в сознании людей», «полнее и активнее использовать в этих целях все**

средства идейного воздействия: пропаганда, агитацию, печать, радио, культурно-просветительные организации и учреждения, науку, литературу, искусство».

Ось вам. Наскільки потрясаючою є демагогія про «пережитки капіталізму в сознании людей» (совєтських) ясно, коли взяти до уваги, що в ССРСР, мабуть, уже взагалі немає таких людей, що пам'ятали б життя за капіталізмом в Росії. Бо ж вже 39 років минуло, як «капіталізм» було знесено. А тепер же, щоби людина пам'ятала, що таке капіталізм, треба, щоби їй до революції було, принаймні, 25 років, щоби вона при капіталізмі хоч трохи пожила, щоб потім мати «пережитки». То ж таким свідкам тепер не менше, як по 65 років. А таких в ССРСР небагато, одиниці. Решта ж, **тобто увесь нарід**, поняття не має, що таке капіталізм. Які ж можуть бути в народі «пережитки капіталізму»? Що ж це за така несамоविта демагогія! Але... Справа, бач, в тім, що вкладати в поняття «пережитки капіталізму». Не думаємо, щоби Хрущов і його колеги були такі наївні, щоби не бачили потрясаючої брехні з тими «пережитками» і вірити, що ті пережитки справді є. Ні, не в тім суть. А суть в тім, що в поняття «пережитки капіталізму» кремлівські пройдохи вкладають свій зміст. Простацька логіка цих бундівників комунізму припускає лише

таке радикальне ділення всього світу: «комунізм» — «капіталізм». Всі, що проти комунізму, значить стоять за капіталізм. Є його «слугами» і «агентами». А значить, під «пережитками капіталізму» треба розуміти НЕЛЮБОВ ДО СОВЕТСЬКОЇ СИСТЕМИ, ВОРОЖІСТЬ ДО НЕЇ, БАЖАННЯ ЇЇ ПОЗБУТИСЯ. Ці «пережитки капіталізму» дійсно властиві **всьому народові**. І ці пережитки тривають вже аж 39 років. І це якнайчіткіше усвідомлює ціла КПСС. І в цій її трагізм. І тому вона змобілізує всі засоби на боротьбу з цими «пережитками». Лише перераховуючи ті засоби іменем ЦК КПСС, Хрущов забув головні засоби боротьби з цими «пережитками», а саме — ТЕРОР, ТЮРМУ, КАТОРГУ, КУЛЮ Й МОТУЗКУ. Але це само собою розуміється.

Такий шлях КПСС завтра. Шлях цей такий, як і вчора.
